

REFERAT Børn- og Ungeudvalget 2014-2017 d. 24-11-2015

Mødedato Tirsdag d. 24. november 2015 kl. 08:00

Mødested Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 1

Indholdsfortegnelse

Projekt skoler og dagtilbud - Frigivelse af anlægsbevilling til 2. etape i 2016.....	3
Overtagelse af regionale tilbud.....	9
Udpegning af medlemmer til Odense Kommunes Ungdomsskolebestyrelser.....	14
Projekt skoler og dagtilbud - drøftelse af moderniserings- og renoveringsplan.....	17
Udmøntning af Budget 2016.....	21
Status boligsociale helhedsplaner 2014.....	29
Initiativer i forbindelse med betjening og rådgivning af det politiske niveau.....	31
Orientering om status på implementeringen af Strategi for mere sundhed og mindre misbrug.....	34
Aktuelle sager.....	36

Punkt 1: Projekt skoler og dagtilbud - Frigivelse af anlægsbevilling til 2. etape i 2016

00.00.00-A00-4-15

Bilag

7c74972f-3ebe-4bd6-b670-18a34abcbe81

Projekt skoler og dagtilbud - Frigivelse af anlægsbevilling til 2. etape i 2016

RESUME

Børn- og Ungeforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen foreslår frigivelse af anlægsbevilling på 35.000.000 kr. for 2016.

I forbindelse med budget 2015 er der afsat 35.000.000 kr. i 2016 til 2. etape af modernisering og renovering af de fysiske rammer for fremtidens folkeskoler og dagtilbud. Samlet set er der afsat 137.000.000 kr. i budget 2015 og overslagsårene 2016-2018.

Investeringen er en god forretning for Odense. De tidligere års prioriteringer har sat sine spor, og det har bl.a. betydet, at bygningerne trænger til en kærlig hånd som følge af, at vedligeholdsefterslæbet løbende er øget over tid.

Det handler ikke kun om bygningerne. Den nyeste forskning og viden peger på, hvordan de fysiske rammer påvirker og kan understøtte børn og unges læring og trivsel. Med folkeskolereformen er elevernes skoledage og lærernes arbejdsdage også forandret. Derfor er det nødvendigt at prioritere en modernisering af dagtilbud og skoler, så de har understøttende læringsmiljøer.

Det samlede løft på området vil betyde, at de sociale og faglige potentialer i endnu højere grad kan udmøntes rundt om på de odenseanske skoler og dagtilbud. Sidstnævnte spiller positivt ind i understøttelse af Odenses ambition om at gå fra stor dansk by til dansk storby, hvor målsætningen er at skabe attraktive vilkår for erhvervsliv, investorer, bosætning og studerende.

Investeringen understøtter endvidere By- og Kulturudvalgets effektmål om "Innovation i indkøb og byggeri", "Bæredygtig byudvikling" samt "Innovative læringsmiljøer og samarbejder", og Børn- og Ungeudvalgets effektmål under områdets tre kerneområder: "Udvikling og læring", "Sundhed og trivsel" og "Fællesskaber".

Det bidrager til vækst dagsordenen i Odense og dermed Vækstpolitikken, idet det ventes, at der skabes nye jobs til håndværkere, ligesom det også bidrager til Odense Kommunes Klimaplan, idet der ventes reduktion af CO₂-udledning fra egne bygninger. Endelig ventes det også at bidrage til Sundhedspolitikken, idet de nye investeringer bidrager til forbedret sundhed og trivsel for brugere og borgere.

Anlægsbevillingen på 35.000.000 kr. skal dække udgifterne til de konkrete projekter i 2016, der medvirker til gennemførelse af moderniserings- og renoveringsopgaver på kommunens skoler og dagtilbud.

En uddybning af forholdene fremgår af sagsfremstillingen.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender, at der frigives en anlægsbevilling, der stilles til rådighed for By- og Kulturforvaltningen, budgetområde 2.2 Drift og Anlæg, på 35.000.000 kr. i 2016.

BESLUTNING

By- og Kulturudvalget og Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budget 2015 er der afsat 35.000.000 kr. i 2016 til 2. etape af modernisering og renovering af de fysiske rammer for fremtidens folkeskoler og dagtilbud.

Midlerne er en del af en langsigtet investeringsplan, hvor der foreløbig er afsat samlet 137.000.000 kr. i budget 2015 samt overslagsårene 2016-2018. Det er en ambitiøs plan, og investeringerne er nødvendige, da den økonomiske krise har sat sit præg på bygningerne, og vedligeholdsefterslæbet er løbende blevet øget over tid. Desuden er kravene til den fysiske udformning af læringsmiljøerne ændret.

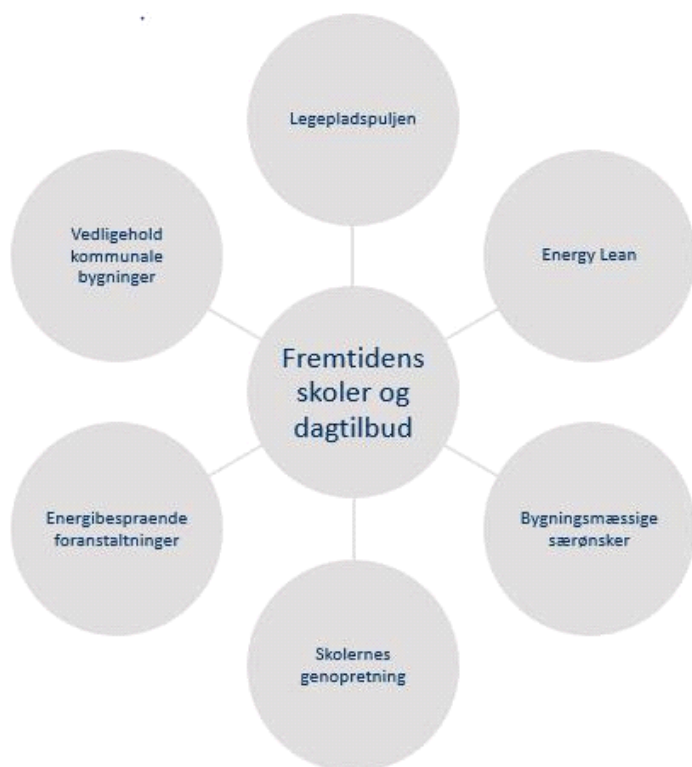
Konkrete projekter i 2016

De konkrete projekter der gennemføres i 2016 vil ske med afsæt i det omfattende kortlægningsarbejde samt de principper, der er indeholdt i moderniserings- og renoveringsplanerne. Projekterne vil blive prioriteret i forhold til bl.a. Energy Lean, akutte renoveringsbehov og skolernes genopretning. Det sikres, at de gennemførte arbejder ikke fastlåser den fremtidige anvendelse af bygningerne.

Forligspartierne i forbindelse med budgetforlig 2016 er blevet enige om, at der skal laves et bredt strukturtjek i Børn- og Ungeforvaltningen. De konkrete projekter i 2016 vil tage højde for det fremtidige strukturtjek, så projekterne bidrager til en større faglighed og er økonomisk bæredygtige.

Projekterne udføres med afsæt i de gældende anlægsstyringsprincipper og i et tæt samarbejde mellem By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen. Der sikres en samtidig koordination til øvrige planlagte opgaver i henhold til bl.a. Energy Lean, legepladspuljen, bygningsmæssige særønsker, skolernes genopretning, indendørs og udendørs læringsmiljøer og faciliteter m.m., hvor midler fra "Fremtidens rammer til fremtidens folkeskole og dagtilbud" sammen med øvrige midler til rådighed i forening skaber rammerne til fremtiden.

Figuren nedenfor illustrerer, at midlerne fra "Fremtidens skoler og dagtilbud" indgår i et effektivt samspil med øvrige midler til rådighed i forhold til konkrete planlagte projekter i 2016.

Med afsæt i dette har By- og Kulturforvaltningen i samarbejde med Børn- og Ungeforvaltningen identificeret de steder, hvor midlerne udnyttes bedst muligt, og hvor der samtidig er taget højde for en ligelig fordeling af midler i mellem skoler og dagtilbud.

I 2016 prioriteres således arbejde på følgende steder:

Skoler:

- Højby Skole

- Rasmus Rask-Skolen
- Tarup Skole

Børnehuse:

- Ankergården
- Bøgelund
- Juelsgades
- Klostergården
- Louisegården
- Rising
- Slåenhaven
- Ærtebjerggård
- Østre
- Den Blå Planet
- Blangstedgård
- Børneborgen
- Globehuset
- Mælkebøtten
- Strikkegården
- Svenstrup
- Torpegården
- Tryllefløjten
- Vandtårnet
- Bolbro
- Dalumgård
- Hjertegården
- Lungstedvangen
- Rasmus Legestue
- Stjernen
- Tingvallagården
- Willeruplund
- Paarup børnehus

Projekterne gennemføres bl.a. med opgaver inden for:

- Renovering af bygninger
- Renovering af tage
- Ventilation
- Isolering

- Udskiftning af døre
- Udskiftning af vinduer
- Motiverende og inkluderende læringsmiljøer
- Forbedring af arbejdsmiljø, herunder inspirerende rum
- Forbedring af måltidssteder

Det samlede løft på området vil betyde, at de sociale og faglige potentialer i endnu højere grad kan udmøntes rundt om på de odenseanske skoler og daginstitutioner. Sidstnævnte spiller også positivt ind i understøttelse af Odenses ambition om at gå fra stor dansk by til dansk storby, hvor målsætningen er at skabe attraktive vilkår for erhvervsliv, investorer, bosætning og studerende.

Investeringen understøtter endvidere By- og Kulturudvalgets effektmål om "Innovation i indkøb og byggeri", "Bæredygtig byudvikling" samt "Innovative læringsmiljøer og samarbejder", og Børn- og Ungeudvalgets effektmål under områdets tre kerneområder: "Udvikling og læring", "Sundhed og trivsel" og "Fællesskaber".

Det bidrager til vækst dagsordenen i Odense og dermed Vækstpolitikken, idet det ventes, at der skabes nye jobs til håndværkere, ligesom det også bidrager til Odense Kommunes Klimaplan, idet der ventes reduktion af CO₂-udledning fra egne bygninger. Endelig ventes det også at bidrage til Sundhedspolitikken, idet de nye investeringer bidrager til forbedret sundhed og trivsel for brugere og borgere.

Anlægsbevillingen på 35.000.000 kr. skal dække udgifterne i 2016 til gennemførelse af moderniserings- og renoveringsopgaver på kommunens skoler og dagtilbud.

Status på konkrete projekter i år (2015)

Sideløbende med udarbejdelsen af renoverings- og moderniseringsplanerne er der gennemført en række konkrete projekter med afsæt i det omfattende kortlægnings- og energiscreeningsarbejde, der er udarbejdet i regi af Energy Lean.

Projekterne forventes overordnet at overholde den samlede økonomiske ramme og vil blive gennemført i indeværende år uden væsentlige forsinkelser. De er udført med afsæt i de gældende anlægsstyringsprincipper og i et tæt samarbejde mellem By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen, herunder skoler og dagtilbud. Der er desuden sikret en samtidig koordination til øvrige planlagte opgaver i henhold til bl.a. vedligeholdelsesrammen, demografi m.m. På den måde sikres en helhedsbetragtning af den enkelte skole eller det enkelte dagtilbud, hvor midler fra "Fremtidens rammer til fremtidens folkeskole og dagtilbud" sammen med øvrige midler til rådighed i forening skaber rammerne til fremtiden.

Projekterne er derudover blevet prioriteret i forhold til bl.a. akutte renoveringsbehov og PCB handleplanens bygninger.

Som eksempel kan nævnes følgende typer af arbejder, der er gennemført i 2015:

- Sekundære rum som f.eks. brede gangarealer ved bedre lys, mindre træk fra vinduer, flere døre til det fri anvendes nu i forøget omfang.
- Bedre indeklima ved forbedret ventilation, udskiftning af vinduer og døre til det fri, solfilm på ruder.
- Mere tætte huse ved at renovere tag, facader og kloakforhold.
- Bedre læringsmiljøer ude.

ØKONOMI

Herunder fremgår investeringens økonomi for 2. etape.

Beløb kr.	2016
Afsat rådighedsbeløb på budgetområde 2.2, Drift og Anlæg, til 1. etape af "Fremtidens rammer til fremtidens folkeskole og dagtilbud":	35.000.000 kr.
Total	35.000.000 kr.

Sagen har ingen konsekvenser for kommunens serviceramme og kassebeholdning.

Eventuelle afledte driftsudgifter vil tilfalde By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen og medtages i budgetopfølgningen 1/10 2016 eller senere.

Punkt 2: Overtagelse af regionale tilbud

82.00.00-A00-1-15

Overtagelse af regionale tilbud

RESUME

På møde i KKR Syddanmark den 24/2 2015 blev det besluttet at gennemføre en politisk høring vedrørende samspil og styring på det specialiserede socialområde i de 22 syddanske kommuner, med henblik på at få en politisk stillingtagen omkring overtagelse af sociale regionale tilbud i Syddanmark.

Byrådet godkendte på byrådsmøde den 29/4 2015, at Odense Kommune ønsker at overtage institutionerne Bihuset og Stjernen, samt at Odense Kommune ønsker, at der fortsat skal være salg af pladser til andre kommuner. Beslutningen er betinget af, at bygningerne på de to institutioner efter en detaljeret bygningsgennemgang viser sig fagligt og økonomisk bæredygtige i relation til den fremadrettede drift af de to specialiserede socialtilbud.

Gruppe Ø og gruppe V stemte imod.

I forbindelse med bygningsgennemgangen og generel indhentning af relevante oplysninger om institutionerne er der, ud over vurdering af bygningernes bæredygtighed, afdækket en række risici i forhold til overtagelse af Stjernen. Herunder blandt andet usikkerhed om fremtidig belægning og driftsbudget.

Konklusionen på baggrund af gennemgangen af de to institutioner er:

- Stjernen: Det anbefales med afsæt i de belyste risici og vurderingen af Stjernens tilstand og indretning, at Odense Kommune orienterer Region Syddanmark om, at kommunen ikke ønsker at overtage institutionen Stjernen.
- Bihuset: Det anbefales på baggrund af vurderingen af Bihusets bygningers tilstand og indretning, at Odense Kommune orienterer Region Syddanmark om, at kommunen ikke ønsker at overtage institutionen Bihuset.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Odense Kommune ønsker ikke at overtage institutionen Bihuset.
2. Odense Kommune ønsker ikke at overtage institutionen Stjernen.

BESLUTNING

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Lovændringer, jf. bekendtgørelse af lov om social service af den 8/9 2015 nr. 1053 §186, stk. 1, betyder, at kommunerne kun kan overtage sociale tilbud fra regionen én gang i hver valgperiode. Lovændringen var medvirkende til, at KKR Syddanmark i marts 2014 besluttede, at de syddanske kommuner skulle tage en strategisk drøftelse af samspil og typer af tilbud, som Region Syddanmark fremadrettet skal drive.

I forlængelse heraf blev der af KKR Syddanmark nedsat en arbejdsgruppe, der udarbejdede en rapport, som skulle skabe grundlag for at styrke den tværkommunale strategiske tilgang til de sociale tilbud, som Region Syddanmark driver i dag. Rapporten anbefalede bl.a., at der skulle gennemføres en sondering hos belliggenhedskommunerne om interesse for overtagelse. Efter en administrativ sondering i kommunerne, besluttede KKR Syddanmark, at oplægget skulle sendes til politisk høring i kommunerne.

Formålet med høringen var en politisk stillingtagen til overtagelsen af sociale regionale tilbud i Syddanmark, og kommunerne skulle i høringssvaret forholde sig konkret til hvert af de sociale tilbud belliggende i kommunen.

Byrådet besluttede på byrådsmøde den 29/4 2015 at tilkendegive i høringssvaret til KKR Syddanmark, at Odense Kommune ønsker at overtage institutionerne Bihuset og Stjernen, samt at Odense Kommune ønsker, at der fortsat skal være salg af pladser til andre kommuner. Beslutningen er betinget af, at bygningerne efter en detaljeret bygningsgennemgang viser sig fagligt og økonomisk bæredygtige i relation til den fremadrettede drift af de to specialiserede socialtilbud.

Gruppe V og Ø stemte imod.

Nedenstående præsenteres institutionerne og resultaterne af bygningsgennemgangen (uddrag af bygningsgennemgangen er vedlagt i bilag) på hhv. Bihuset og Stjernen.

Stjernen

Stjernen har til huse på Festgræsset 14, 5220 Odense SØ. Stjernen er en døgninstitution for børn og unge op til 18 år. Der er 24 døgnpladser og 8 aflastningspladser på Stjernen.

Målgruppen er børn med multiple funktionsnedsættelser, hvor næsten alle er kørestolsbrugere. De fleste mestrer ikke det talte sprog, men kommunikerer på andre måder. Her bor børn, der bl.a. har spasticitet, epilepsi og syns- og hørenedsættelser. Målgruppen er også børn, der er fysisk mobile - hvoraf flere har et mere selvstændigt funktionsniveau samt verbalt sprog.

I forhold til bygningsgennemgangen er resultatet gennemgået nedenfor.

Bygningsgennemgang på Børnehuset Stjernen:

Bygningens tilstand:

Gennemgangen af bygningerne udvendigt, indvendigt samt i forhold til teknik og drift viser, at bygningerne vurderes at være økonomisk bæredygtige. Dog tages forbehold for fejl og mangler nævnt i 1 års garantiefersyn. Overtagelse forudsætter aftale med Region Syddanmark om, at disse vil blive udbedret inden overtagelsesdato og uden omkostninger for Odense Kommune.

Bygningernes faglige bæredygtighed:

Institutionen har alle de faciliteter, som børnene har brug for. Institutionen er bygget netop til formålet. Børnene kan skærmes, hvis der skulle være behov herfor, og der kan rykkes rundt med vægge, så rum bliver større/mindre. Børnene har deres egne "lejligheder", hvor der bad og toilet, mulighed for henstilling af hjælpemidler mm. Stjernen er bygget som en stjerne, det vil sige opdelt i 5 afdelinger som gør, at børnene matches med andre ligestillede børn, som de kan spejle sig i. Fagligheden på institutionen er helt i top.

I forbindelse med bygningsgennemgangen og generel indhentning af relevante oplysninger om Stjernen, er der ud over ovenstående gennemgang af bygningernes tilstand og indretning blevet afdækket en række ricisi. Disse er belyst nedenfor:

- Odense Kommune køber ca. 42 % af døgn-pladserne på Stjernen i dag. De resterende pladser skal sælges til andre kommuner. Der er p.t. en belægning på ca. 97 % på døgnpladserne og ca. 11 % på aflastningspladserne (Regionen havde i taksberegningen budgetteret med en belægningsgrad på 90 %, herunder bl.a. ud fra en forventning om, at Odense Kommune ville gøre brug af aflastningspladser. Dette fremgik af sagen om overtagelse af regionale tilbud på byrådet den 29/4 2015. På Socialdirektørforum den 20/8 2015 orienterer Region Syddanmark om, at den forventede belægningsgrad ikke er opfyldt, og at der

forventes en samlet belægning på 10 % i 2015). Køberkommunernes efterspørgsel er ikke kortlagt, og det vides derfor ikke, om pladserne kan afsættes over de kommende år.

- På baggrund af den lave belægning på aflastningspladser har Regionen løbende været i dialog med Odense Kommune om evt. brug af flere pladser. Odense Kommune har på nuværende tidspunkt ikke behov for flere pladser, da forældrene til børn i eksisterende aflastningsordninger ønsker at forsætte der. Dette til trods for, at nogle forældre har besigtiget forholdene på Stjernen. Såfremt pladserne i aflastning skal anvendes af børn fra Odense, vil det derfor kræve en anvisning af ny aflastningsplads til barnet/den unge evt. mod forældrenes ønske.
- Ved overtagelse af tilbuddet overgår evt. over-/underskud til den nye driftsherre og skal indarbejdes i taksten 2 år efter ubalancen. Det betyder, at en evt. ubalance i 2015 og 2016 skal indarbejdes i taksten for henholdsvis 2017 og 2018. Den manglende belægning i 2015 gør, at Regionen forventer et underskud på tilbuddet. Det er ikke muligt at få oplyst underskuddets størrelse, men det skal indregnes i taksten for 2017 og vil medføre en takststigning, som kan påvirke tilbuddets konkurrenceevne. Specielt på aflastningsområdet findes andre tilbud i nær konkurrencemæssig tilknytning.
- Da Stjernen er en ny-etableret institution, der endnu ikke har haft fuld belægning, kan det fastlagte driftsbudget være forbundet med en vis usikkerhed.
- Ved overtagelse af et regionalt tilbud overtager kommunen samtidig den regionale forsyningsforpligtigelse i forhold til tilbuddet og skal således sælge pladser til andre kommuner, såfremt de ønsker at benytte tilbuddet. Altså skal pladserne stilles til rådighed. Det betyder, at Odense Kommune indgår i den fælles forsyningsforpligtelse, som skal sikre, at det efterspurgte antal pladser stilles til rådighed for øvrige kommuner i region Syddanmark. Dermed kan pladserne ikke lukkes, såfremt der er kommuner, der efterspørger dem.
- Hvis tilbuddet over tid skal afvikles, er der ikke foretaget en konsekvensvurdering af bygningernes salgspotentiale i forhold til anvendelsesmuligheder, stand, beliggenhed mv.

Forvaltningen vurderer, at de belyste risici samlet set skaber en øget usikkerhed i forhold til, om der fremadrettet kan opretholdes en økonomisk bæredygtig drift. I lyset af de nuværende budgetmæssige udfordringer i Børn- og Ungeforvaltningen, herunder særligt på det specialiserede børneområde, vægtes usikkerheden i forhold til Stjernens fremtidige drift højt i vurderingen.

Konklusion:

På baggrund af vurdering af bygningernes tilstand og indretning til formålet konkluderes, at bygningerne vurderes at være økonomisk og fagligt bæredygtige, såfremt fejl og mangler fra 1 års gennemgang udbedres. Derimod vurderer forvaltningen, at de risici forbundet med overtagelse, der er belyst ovenfor, er af en sådan karakter, at det skaber usikkerhed om institutionens fremadrettede drift. Samlet set vurderes det derfor ikke længere hensigtsmæssigt at overtage Stjernen.

Det anbefales derfor, at Odense Kommune orienterer Region Syddanmark om, at kommunen ikke ønsker at overtage institutionen Stjernen.

Bihuset

Bihuset er fordelt på to fysiske lokaliteter: Bjerregaardsvej 12, 5000 Odense C. og Roesskovsvej 127, 5200 Odense V. Institutionen består af et døgntilbud på Roesskovsvej og et aflastningstilbud på Bjerregaardsvej. På døgntilbuddet er der 18 døgnpladser, mens aflastningstilbuddet har 48 brugere til 12 pladser. Døgntilbuddet ligger tæt på Enghaveskolen, der er specialskole for børn med autisme.

Målgruppen er børn og unge med gennemgribende udviklingsforstyrrelse inden for det autistiske spektrum, herunder infantil autisme, atypisk autisme og asperger syndrom. Der modtages børn i alderen op til 18 år.

Bygningsgennemgang på Bihuset:

Bygningernes tilstand:

Bygningernes tilstand fremstår pæn og er løbende blevet vedligeholdt. Der er, som en naturlig følge af

bygningsanvendelsen, tegn på hårdere slid på de enkelte bygningsdele. VVS-installationerne er generelt i fin stand. Gennemgangen af bygningernes stand udvendigt, indvendigt samt i forhold til teknik og drift, viser generelt, at bygningerne vurderes at være økonomisk bæredygtige.

Bygningernes indretning:

Institutionen Bihusets bygninger fremstår ved besigtigelsen som utidssvarende. Eksempelvis er gangarealer smalle, og i forhold til Bihusets målgruppe må der anses for at være risiko for, at dette kan være direkte konfliktoptrappende. Bihusets bygninger lever således ikke op til nutidige faglige standarder, og der synes brug for en væsentlig opdatering til nutidige forhold, såfremt disse skal anvendes til formålet. Personalet på bihusene gør et godt og flot stykke arbejde med børnene, ud fra de præmisser de har. Indretningen i bihusene gør, at børnene ikke får den optimale understøttelse i hverdagen, idet de hele tiden bliver forstyrret af andre børn/voksne, og der er ikke mulighed for at skærme børnene. Institutionen er ikke lydisoleret, så alle kan høre, hvad der sker, og børnene bliver forstyrret af det. Det vil kræve omfattende ombygninger af Bihuset, at gøre indretningen optimal for børnene. Den faglige opgaveløsning er på nuværende tidspunkt ikke optimal.

Vurderingen ud fra Odense Kommunes egen besigtigelse understøttes af Socialtilsyn Midt tilsynsrapport (Uddrag af rapporten vedlagt i bilag) i forhold til Bihuset, som konkluderer, at "*Det er Socialtilsyn Midts overordnede vurdering, at de fysiske rammer i tilbuddene til børnene - Bihuset og Bihuset aflastning kun i lav grad/middel grad understøtter børnenes udvikling og trivsel. For begge tilbud gælder det, at de fysiske rammer er trænge, og det kan ikke udelukkes, at de fysiske rammer har en negativ påvirkning på konfliktniveauet og i antallet af magtanvendelser*".

Konklusion:

På baggrund af vurdering af bygningernes tilstand og indretning til formålet konkluderes, at bygningerne vurderes at være økonomisk bæredygtige. Dog er bygningerne uhensigtsmæssigt indrettet til formålet, hvorfor de vurderes ikke at være fagligt bæredygtige. Det vurderes, at det vil kræve omfattende ombygninger, hvis bygningen skal indrettes optimalt for børnene i målgruppen.

Det anbefales derfor, at Odense Kommune orienterer Region Syddanmark om, at kommunen ikke ønsker at overtage institutionen Bihuset.

ØKONOMI

Sagen påvirker ikke Odense Kommunes serviceramme og kassebeholdning.

Punkt 3: Udpegning af medlemmer til Odense Kommunes Ungdomsskolebestyrelser

54.00.00-A30-1-15

Udpegning af medlemmer til Odense Kommunes Ungdomsskolebestyrelser

RESUME

Byrådet godkendte på sit møde den 7/10 2015 nye vedtægter for ungdomsskolebestyrelsen, hvilket betyder, at der med virkning fra den 1/1 2016 nedsættes en ungdomsskolebestyrelse for hver af de tre ungdomsskoler i stedet for én fælles bestyrelse, som tilfældet er i dag.

På baggrund af byrådets godkendelse af vedtægterne skal der nu fremlægges en sag for byrådet, med henblik på udpegning af medlemmer til bestyrelsen.

Jf. §1 i den nye vedtægt består hver af de 3 ungdomsskolebestyrelser af 9 medlemmer, hvoraf 2 medlemmer udpeges af byrådet. For hvert medlem udpeges en stedfortræder.

Det éne medlem udpeget af byrådet samt dennes stedfortræder udpeges blandt Børn- og Ungeudvalgets medlemmer. Til dette formål skal Børn- og Ungeudvalget tilkendegive, hvilke medlemmer fra Børn- og Ungeudvalget, der skal sidde i hvilke ungdomsskolebestyrelser, samt hvilke udvalgsmedlemmer, der skal være stedfortrædere.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget tilkendegiver, hvilke medlemmer fra Børn- og Ungeudvalget, der skal sidde i hvilke ungdomsskolebestyrelser, samt hvilke udvalgsmedlemmer, der skal være stedfortrædere.

BESLUTNING

Børn- og Ungeudvalget udpeger følgende medlemmer og stedfortrædere til de tre ungdomsskolebestyrelser:

Ungdomsskolebestyrelser	Medlem	Stedfortræder
Ung Syd	Morten Kibæk	Pernille Bendixen
Ung Nord	Line Mørk	Bo Libergren
Ung Vest	Olav Rabølle Nielsen	Dorthe Hjertsted Boye

Sagsfremstilling

I forbindelse med omstruktureringen af Børn- og Ungeforvaltningen blev antallet af ungdomsskoler i Odense Kommune reduceret fra 4 til 3 med én ungdomsskole i hver af de 3 regioner. På baggrund heraf besluttede Odense Byråd d. 7/10 2015, at der fremover skal være en ungdomsskolebestyrelse ved hver ungdomsskole i stedet for én fælles bestyrelse for alle 3 ungdomsskoler, som det er tilfældet i dag. Samtidigt godkendte byrådet den nye vedtægt for lokale ungdomsskolebestyrelser.

Den nye vedtægt træder i kraft pr. 1/1 2016 og valg til bestyrelsen foretages for resten af den indeværende byrådsperiode, for elevrepræsentanternes vedkommende dog for resten af det indeværende skoleår.

De 3 nye ungdomsskolebestyrelser pr. 1/1 2016 betegnes henholdsvis Ungdomsskolebestyrelse UngNord, Ungdomsskolebestyrelse UngSyd og Ungdomsskolebestyrelse UngVest.

Jf. §1 i den nye vedtægt, består hver af de 3 ungdomsskolebestyrelser af 9 medlemmer, hvoraf 2 medlemmer udpeges af byrådet. For hvert medlem udpeges en stedfortræder.

Det éne medlem udpeget af byrådet samt dennes stedfortræder udpeges blandt Børn- og Ungeudvalgets

medlemmer. Det andet medlem udpeget af byrådet samt dennes stedfortræder udpeges så vidt muligt blandt politiske ungdomsorganisationer.

Udpegningen af medlemmer blandt Børn- og Ungeudvalget skal ske på mødet i byrådet d. 9/12 2015. Til dette formål skal Børn- og Ungeudvalget tilkendegive, hvilke medlemmer fra Børn- og Ungeudvalget, der skal sidde i hvilke ungdomsskolebestyrelser (henholdsvis Nord, Syd eller Vest) samt hvilke udvalgsmedlemmer, der skal være stedfortrædere for disse. Der er tale om i alt 6 poster, 1 medlem samt 1 stedfortræder til hver af de 3 ungdomsskolebestyrelser.

Det kan oplyses, at forvaltningen overfor byrådet indstiller, at repræsentanter for politiske ungdomsorganisationer, der af byrådet udpeges til medlemmer af ungdomsskolebestyrelse, i forbindelse med hvervet som medlem af ungdomsskolebestyrelse bliver berettiget til modtagelse af godtgørelse for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

ØKONOMI

Udbetaling af godtgørelse for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste kan medføre udgifter på 5 – 10.000 kr. pr. år. Udgifterne vil blive afholdt af de respektive ungdomsskolars rammer.

Punkt 4: Projekt skoler og dagtilbud - drøftelse af moderniserings- og renoveringsplan

00.01.00-A00-43-15

Projekt skoler og dagtilbud - drøftelse af moderniserings- og renoveringsplan

RESUME

Byrådet vedtog i forbindelse med indgåelse af budgetforlig 2015 at arbejde målrettet på, at både ansatte, børn, unge og brugere har fysiske rammer, der understøtter trivsel, udvikling og læring.

Odense Kommunes folkeskoler og dagtilbud trænger til en kærlig hånd. De hårde år under den økonomiske krise og de ekstraordinære udgifter til f.eks. at fjerne giftig PCB har betydet, at vedligeholdelsen for mange skolers og dagtilbuds vedkommende ikke har været tilstrækkelig. Udskydes den nødvendige vedligeholdelse yderligere, er der en alvorlig risiko for, at regningen i sidste ende bliver væsentlig højere.

Den nyeste forskning og viden viser, hvordan de fysiske rammer påvirker og kan understøtte børn og unges trivsel, udvikling og læring. Hertil kommer, at folkeskolereformen har bevirket, at børn og unges skoledage og lærernes arbejdsdage er forandret. Med udgangspunkt i den nye viden og de ændrede krav til skolerne er der behov for at indtænke modernisering af skoler- og dagtilbud.

Det blev derfor besluttet, at der i indeværende år skulle udarbejdes en grundig og langsigtet moderniseringsplan og renoveringsplan, der begge kigger ud over overslagsårene. Princippet for disse planer er nu færdige. Efterfølgende er forligspartierne i forbindelse med Budget 2016 blevet enige om, at der skal laves et bredt strukturtjek i Børn- og Ungeforvaltningen. Her vil de to planer indgå som et fælles grundlag for at sikre en større faglig og økonomisk bæredygtighed.

Sideløbende med udarbejdelse af de to planer har forvaltningerne i et tæt samarbejde gennemført en prioritering af en række konkrete moderniserings- og renoveringsprojekter til udførelse i 2016. Disse projekter fremgår af en særskilt sag "Projekt skoler og dagtilbud - Frigivelse af anlægsbevilling til 2. etape i 2016", der ligeledes behandles på udvalgs møde den 24/11 2015 med forventet godkendelse på byrådsmøde den 9/12 2015.

I det kommende gives et overblik over de to planer. Der henvises til bilag for et mere detaljeret indblik i det foreløbige materiale. Det endelige materiale ventes afsluttet med udgangen af 1. kvartal 2016.

I forbindelse med forvaltningernes udarbejdelse af de to planer har der været nedsat en politisk styregruppe. Denne styregruppe fortsætter arbejdet.

Moderniseringsplan

Moderniseringsplanens formål er at give et bud på, hvordan der skabes de bedst mulige læringsmiljøer i dagtilbud og skoler i fremtiden.

Til planlægning og prioritering af investeringerne er der brug for udarbejdelse af en langsigtet moderniseringsplan. Moderniseringsplanen bygger på gældende lovgivning, politikker og strategier i Odense Kommune og ikke mindst nyeste forskning og viden om, hvad der skal til for at skabe høj kvalitet i læringsmiljøerne i dagtilbud og skoler.

Med de stærkere behov for læringsmiljøer af høj kvalitet i dagtilbuddene, og ikke mindst med folkeskolereformen, stiller det nye krav til dagtilbuddenes og skolernes fysiske rammer, så de bedst muligt understøtter børn og unges trivsel, udvikling og læring. Det være sig forhold vedrørende læringsmiljøer, arbejdsmiljø, samspil mellem dagtilbud og skoler samt lokalområdet, de udendørs læringsrum, herunder terræn og legepladser.

Moderniseringsplanen indeholder ti principper fordelt på tre kerneområder, der angiver retningen for den fremtidige modernisering samt giver konkrete eksempler på, hvordan dette kan se ud i dagtilbud og skoler.

Endnu afventer økonomiske nøgletalsberegninger i forhold til den endelige færdiggørelse. Der arbejdes i forlængelse af moderniseringsplanen også på at udvikle et procesværktøj, som dels skal bidrage til, at moderniseringsplanen bliver omsat i praksis, og dels at der sker en involvering af relevante aktører i og omkring dagtilbuddene og skolerne. Værktøjet skal også sikre, at moderniseringsplanen og renoveringsplanen i fællesskab kommer til at understøtte de beslutninger, der politisk bliver vedtaget i forlængelse af det omtalte strukturtjek.

Procesværktøjet ligger klart i starten af 2016. Moderniseringsplanen og procesværktøjet er uddybet i bilag.

Renoveringsplan

Udover at sikre værdien af kommunens ejendomsportefølje er renoveringsplanens formål, at den spiller ind i et ligeværdigt samarbejde med moderniseringsplanens kerneområder og principper, således at de to planer i forening - og med det omtalte strukturtjek som ramme - sikrer en realisering af de nye krav til fremtidens skoler og dagtilbuds læringsmiljøer samt ikke mindst brugernes trivsel. Procesværktøjet - der forener og binder de to planer sammen - er nøglen til at sikre optimale, bæredygtige og totaløkonomiske løsninger til gavn for brugere og borgere.

Renoveringsplanen vil indeholde en kortlægning af tilstand og vedligeholdelsesniveau og dermed give et grundigt overblik over bygninger, terræn, uderum og legepladsernes tilstand. Den endelige kortlægning af bygningernes tilstand ventes at være færdig med udgangen af 1. kvartal 2016.

Det veletablerede og ligeværdige samarbejde i mellem de to forvaltninger om de omtalte planer, strukturtjek, prioriteringer mv. vil sikre, at der løbende realiseres de bæredygtigt mest fordelagtige løsninger, hvor der i dette arbejde samtidig forventes at ske en udfasning af de dårligste bygninger, herunder bl.a. pavilloner. Samlet set giver dette mest værdi for brugere og borgere i Odense Kommune.

I tillæg til dette overvejes endvidere, om der i forbindelse med prioritering af konkrete projekter fremadrettet skal anvendes deciderede business cases med afsæt i principperne fra "Vores Bygninger" i forhold til at højne de totaløkonomiske betragtninger. Dette kan f.eks. indebære, at der med træk på kassen her og nu kan realiseres en driftsbesparelse fremover i forhold til modernisering og renovering af bygningerne, hvilket igen sikrer, at man kan renovere og modernisere for mere end de i forvejen afsatte årlige beløb samt tilgrænsende puljemidler.

Den samlede langsigtede renoveringsplan består af fire elementer: Samlet renoveringsplan, ejendomsspecifik renoveringsplan, opgraderingstemaer (nøgletalsberegninger) samt pavillonrapporten. Planen indeholder en række kategoriseringer og anbefalinger, der fremgår af bilag.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at principperne for moderniseringsplan og renoveringsplan godkendes.

BESLUTNING

By- og Kulturudvalget og **Børn- og Ungeudvalget** godkender indstillingen med den præcisering, at sætningen "klassen er det bærende fællesskab" tilføjes forordet og indledning i moderniseringsplanen, samt at der konsekvensrettes i tekst og eksempler i overensstemmelse hermed, så ingen er i tvivl om, at klassen er det bærende element i planen.

Der henvises til sagsresuméet.

ØKONOMI

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommunes kassebeholdning og serviceudgiftsramme.

Punkt 5: Udmøntning af Budget 2016

00.30.02-000-1-15

Bilag

c63734ba-e314-464d-884b-a6340a2ae2e3

bf641b7a-dda9-4508-a749-633423127fd9

Udmøntning af Budget 2016

RESUME

I sagen gennemgås aktuelle udfordringer i forbindelse med budget 2016 samt udmøntningen af budgettet via forvaltningens overordnede budgetmodeller.

De budgetmæssige udfordringer udgør i 2016 61,9 mio. kr. og består bl.a. af udgifter til vikarer i folkeskolen, strukturelt underskud i Familie- og Velfærdsafdelingen samt restfinansiering af Folkeskolereformen. Disse udfordringer imødegås delvist af disponible midler på i alt 19,4 mio. kr., bestående af bl.a. tidligere gennemførte besparelser på Sundheds- og Forebyggelsesområdet samt midler afsat til skoleområdet i forbindelse med budgetforliget. Udfordringerne udgør derefter samlet 42,6 mio. kr.

Udmøntningen af budget 2016 foretages via de politisk besluttede budgetmodeller, der er baseret på de seneste befolkningsprognoser samt erfaringer fra aktivitets og serviceniveau fra tidligere år.

Budgetudmøntningen tager således udgangspunkt i det forventede antal børn og unge, der skal passes, undervises eller ydes en særlig indsats til i Odense Kommune i 2016.

Forvaltningens beregninger, som er baseret på prognoser og fordelt via budgetmodellerne, viser på flere områder en økonomisk ubalance i forhold til budgetrammen. På dagtilbudsområdet forventes et lavere udgiftsniveau som følge af faldende børnetal. På skoleområdet forventes et højere udgiftsniveau primært som følge af øgede udgifter til specialundervisning. Det forventede udgiftsniveau for Familie- og Velfærdsområdet er reduceret i forhold til det tidligere udmeldte, idet forvaltningen har identificeret en forventet merindtægt på refusioner. Samlet set reduceres den budgetmæssige udfordring fra 42,6 mio. kr. til 24,2 mio. kr. i 2016.

Sagen drøftes med henblik på endelig udmøntning 8.12.2015. På mødet præsenteret oversigt over foreløbige forslag til besparelser.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter de budgetmæssige udfordringer på børn- og ungeområdet, herunder:

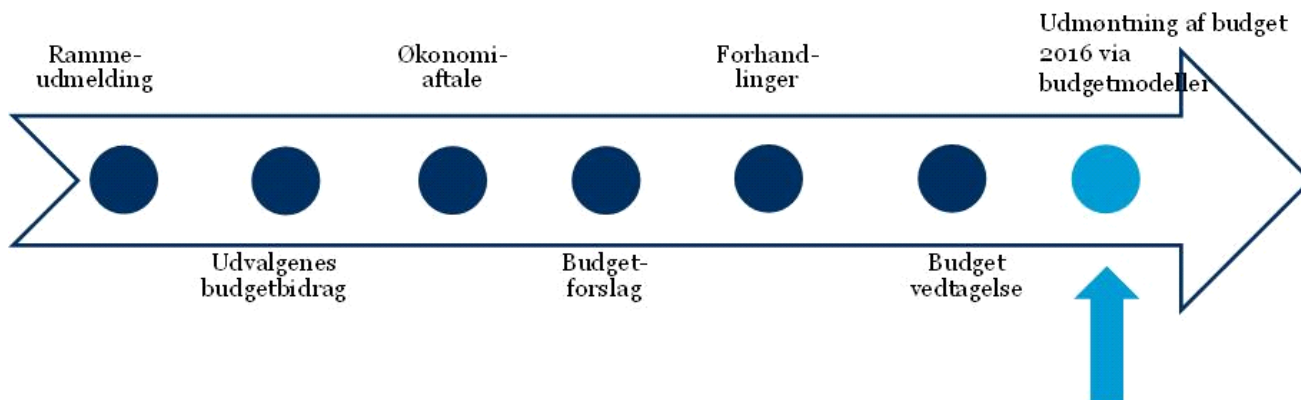
- Prioritering af midler til vikarer i folkeskolen i 2016.
- Anvendelse af midler til "Øget velfærd på skoleområdet" afsat med budgetforlig for budget 2016.
- Finansiering af ubalancer i forbindelse med budgetmodeller og budgetmæssige udfordringer i Budget 2016.
- Udmøntning af budgetmæssig ubalance på 24,2 mio. kr. (den 8/12 2015).

BESLUTNING

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Med budgetforliget for Odense Kommunes Budget 2016, er rammerne for Børn- og Ungeudvalgets ramme for 2016 fastlagt. Nærværende sag beskriver udmøntningen af budget 2016. Udmøntningen er et led i den generelle budgetproces, som er illustreret nedenfor.

Forvaltningen er i gang med at udmønte udvalgets budgetbidrag, som løser de udfordringer, der er beskrevet i rammeudmeldingen. Der er herudover en række udfordringer, som blev præsenteret for udvalget den 10/11 og fremgår af tabel 1 nedenfor.

Udfordringerne i 2016 knytter sig primært til Familie- og Velfærdsområdet og Skoleområdet. Familie- og Velfærdsrådets merforbrug i 2015 er delvist finansieret ved at overføre en del af merforbruget, 12,9 mio. kr., til 2016. Disse midler udgør således en enkeltstående mergift i 2016. Herudover forventes et strukturelt merforbrug på området på 45,0 mio. kr., som delvist imødegås af de 10,0 mio. kr., som er afsat til området i forbindelse med budgetforliget for budget 2016.

På skoleområdet udestår restfinansieringen af Folkeskolereformen, som udgør 2,5 mio. kr. i 2016. Herudover skal der findes midler til vikarer i folkeskolen, såfremt udvalget ønsker at prioritere dette i budgetåret 2016.

Endelig skal forvaltningen finansiere en medarbejder til effektanalysen *Sammenhængende borgerforløb* i 2016.

Tabel 1 Udfordringer Budget 2016

1.000 kr. PL16	2016
Vikarer i folkeskolen	-11.040
Overført merforbrug fra 2015 Familie og Velfærd	-12.900
Strukturelt underskud Familie og Velfærd (45 -10 mio. kr.)	-35.000
Finansiering af Folkeskolereform (Liv med Læring)	-2.487
Medarbejder til effektanalysen 'Sammenhængende borgerforløb'	-500
I alt	-61.927

Udfordringerne imødegås delvist ved de disponible midler, der fremgår af tabel 2 nedenfor. Med budgetforliget for budget 2016 er der afsat 10 mio. kr. til skoleområdet, stigende til 15 mio. kr. fra 2017 og frem. I 2015 er der gennemført en række besparelser på Sundhed- og Forebyggelsesområdet, der giver en samlet besparelse på 6,3 mio. kr. i 2016. Forvaltningen har herudover overført et mindreforbrug på centrale konti fra 2015 til 2016.

Tabel 2 Disponible midler 2016

1.000 kr. PL16	2016
Skoleområdet	10.000
Overførsler fra 2015, centrale konti	3.056
Sundhed og Forebyggelsesområdet udstationering af medarbejdere	3.156
Øvrige besparelser Sundhed og Forebyggelse	3.150
I alt	19.362

Det samlede finansieringsbehov udgør således 42,6 mio. kr. i 2016.

Tabel 3 Finansieringsbehov, 10. november 2015

1.000 kr. PL16	2016
Finansieringsbehov	-42.565

Budgetlægning i Børn- og Ungeforvaltningen - budgetmodeller

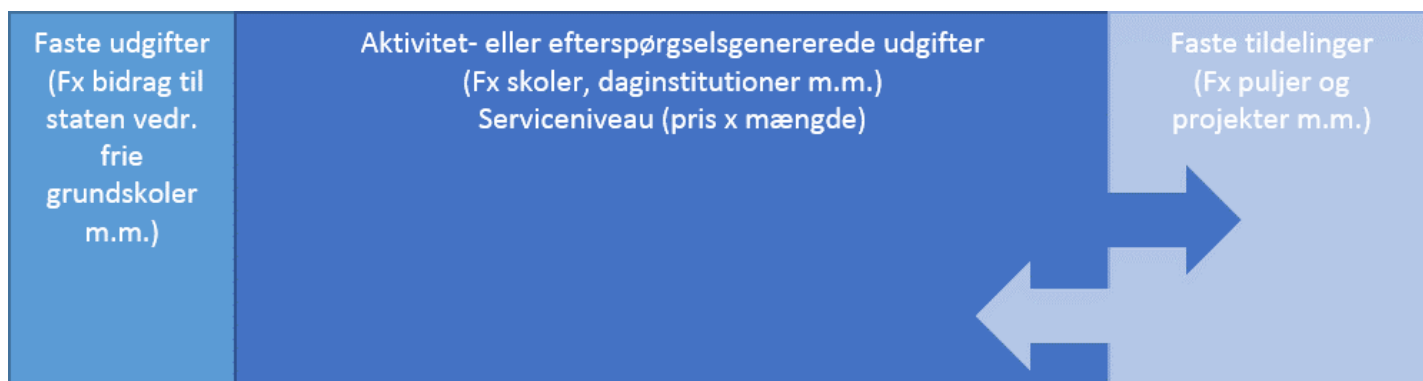
Udmøntningen af budget 2016 foretages via de politisk besluttede budgetmodeller for driftsområderne.

Budgetmodellerne er baseret på de seneste befolkningsprognoser samt det seneste års aktivitetsniveau.

Budgetudmøntningen tager således udgangspunkt i det forventede antal børn og unge, der skal passes, undervises eller ydes en særlig indsats til i Odense Kommune i 2016.

Særligt på dagtilbud-, skole- og familie- og velfærdsområdet er udgiftniveauerne afhængige af børnetallet. Hvis kommunen f.eks. passer flere børn i dagtilbud end forudsat eller der opstår behov for flere anbringelser, vil dette medføre en merudgift. Et lavere aktivitetsniveau vil tilsvarende medføre færre udgifter end forudsat. Den overordnede budgetmodel beskrives nærmere nedenfor.

Børn- og Ungeudvalgets samlede ramme kan opdeles i tre overordnede kategorier på tværs af fagområderne, som illustreret ved figuren nedenfor.

- **Faste udgifter**, som fastsættes af lovgivning, f.eks. bidrag til staten til frie grundskoler eller forvaltningens bidrag til faste fælleskommunale udgifter, f.eks. arbejdsskadeforsikring og sundhedsordning.
- **Aktivitets- eller efterspørgselsgenererede udgifter**, der fordeles til daginstitutioner og skoler via forskellige budgetmodeller samt udgifter, genereret af eksterne aktører, f.eks. mellemkommunale betalinger vedrørende frit skolevalg.
- **Faste tildelinger** er afsat til løsning af serviceopgaver, hvor udgifterne ikke er direkte aktivitetsbestemte. Faste tildelinger inkluderer desuden forskellige puljer og projekter samt administrative enheder.

De **faste udgifter** estimeres i forbindelse med budgetlægningen på baggrund af faktiske aktivitetstal (f.eks. indberetning af elevtal for frie grundskoler pr. 5. september til ministeriet) og erfaringer fra indeværende budgetår (f.eks. opkrævning til sundhedsordningen). Som udgangspunkt er det ikke muligt at ændre på forudsætningerne for estimatet af de faste udgifter, hvorfor budgettet fastsættes på baggrund af den estimerede udgift.

For at beregne de **aktivitets- eller efterspørgselsgenererede udgifter** opdateres budgetmodellerne med tal fra befolkningsprognosen og den forventede efterspørgsel. Beregningerne giver et estimat for de forventede udgifter til dagtilbud og skoler m.m. med udgangspunkt i det politisk besluttede serviceniveau. Det er muligt at ændre på de forventede udgifter ved at ændre på serviceniveauet. Derudover fastsættes de forventede udgifter til f.eks. mellemkommunale betalinger på baggrund af erfaringer fra indeværende budgetår. Erfaringerne opsamles i den løbende budgetopfølgning.

Størrelsen på de **faste tildelinger** vurderes på baggrund af erfaringer fra indeværende budgetår og evt. politiske beslutninger. Som eksempler på faste tildelinger kan nævnes sundhed- og forebyggelsesområdet, ungdomsskolen, tandpleje samt administrative og faglige medarbejdere på Ørbækvej 100. Ændringer i aktivitetsniveauet kan have direkte indflydelse på serviceniveauet. Det er muligt at ændre på tildelingen til puljer og administrative enheder, dog har sådanne ændringer i de faste tildelinger betydning for antallet af medarbejdere samt muligheden for centralt at hjælpe institutioner og skoler i f.eks. særlige udfordringer (f.eks. er den centrale vikarpulje afsat til at hjælpe skoler med ekstraordinære udgifter i forbindelse med langtidssygefravær).

Dette giver et samlet overblik over forvaltningen økonomiske råderum eller udfordring på tværs af afdelinger og fagområder.

Tabel 4 viser en samlet oversigt over fordelingen af rammen mellem faste udgifter, aktivitets- og efterspørgselsgenererede udgifter og faste tildelinger, som de er fastlagt med rammen for 2016.

Tabel 4 Fordeling af budgetramme for 2016

1.000 kr. PL16	Budgetramme 2016
Faste udgifter	192.475
Aktivitet	2.094.100
Faste tildelinger	441.140
Budgetforlig	20.000
I alt	2.747.715

Udmøntning af budget 2016

Forvaltningens beregninger via budgetmodeller viser på flere områder en økonomisk ubalance i forhold til budgetrammen. På dagtilbudsområdet forventes et lavere udgiftsniveau som følge af faldende børnetal. På skoleområdet forventes et højere udgiftsniveau primært som følge af øgede udgifter til specialundervisning. Det forventede udgiftsniveau for Familie- og Velfærdsområdet er reduceret i forhold til det tidligere udmeldte, idet

forvaltningen har berigtiget en forventet merindtægt på refusioner. Under tværgående områder er ikke-disponerede uddannelsesmidler anvendt til imødegåelse af udfordringerne.

Samlet set reduceres den finansielle udfordring fra -42,6 mio. kr. til -24,2 mio. kr. i 2016, som det fremgår af nedenstående Tabel 5.

Tabel 5 Forventninger til 2016

1.000 kr. PL16	Budgetramme 2016	Forventet 2016	Afvigelse
Dagtilbud	709.212	699.618	9.594
Skole	1.246.953	1.255.115	-8.162
Ungdomsskole	90.456	90.456	-
Musikskole	6.889	6.889	-
Sundhed og Forebyggelse	57.927	57.927	-
Familie og Velfærd	533.718	561.563	-27.846
SSP	5.097	5.097	-
Tværgående områder og administration	97.464	65.264	2.200
I alt	2.747.715	2.771.929	-24.214

I det følgende gennemgås de enkelte driftsområder.

Dagtilbudsområdet

På dagtilbudsområdet forventes et lavere udgiftsniveau end forudsat på i alt +9,6 mio. kr. på baggrund af kapacitetstilpasninger foretaget i løbet af 2015, som konsekvens af et faldende børnetal. Kapacitetstilpasningen er foretaget på baggrund af udviklingen i den seneste befolkningsprognose for børn i 0-6 års alderen i Odense kommune.

På dagtilbudsområdet dækker **faste udgifter** over arbejdsskadeforsikringer, sundhedsordning, IT-licenser og udgifter til områdets rekrutteringssystem. Der forventes en økonomisk ubalance på de faste udgifter på -0,7 mio. kr. Dette skyldes en stigning i udgifter til kommunens sundhedsordning, grundet et øget aktivitetsniveau i forhold til tidligere år.

De **aktivitets- og efterspørgselsgenererede** udgifter relaterer sig til pasning af børn i alderen 0-6 år, og dækker tilbud i dagplejen, børneinstitutioner og private pasningstilbud. Der opkræves forældrebetaling af aktiviteten i den kommunale dagpleje og institutioner, hvorfor budgettet indeholder både indtægts- og udgiftsbudgetter. Forældrebetaling udgør 25 pct. Udgifterne og indtægterne er forbundet med aktiviteten i dagtilbud, og er takstfølsomme, hvorfor takster og budgetforudsætninger spiller en central rolle i budgetlægningen på området.

De aktivitets- og efterspørgselsgenererede udgifter indeholder, udover det ovenstående, tilskud til private pasningstilbud, der består af privatinstitutioner, privat pasning og pasning af egne børn. Antallet af børn i de private pasningstilbud forventes at stige, hvilket medfører en stigning i kommunens udgifter hertil i 2016.

Der forventes en samlet økonomisk ubalance på aktiviteten på +10,3 mio. kr.

Faste tildelinger dækker over udgifter til diverse centrale puljer på dagtilbudsområdet. Det være sig puljer som f.eks. tidlig og fokuseret sproglig indsats, samt udgifter til vedligehold af busser. Disse puljer udmøntes i løbet af året, i takt med at der gennemføres projekter inden for de forskellige indsatsområder. Der forventes balance i 2016 på disse puljer.

Udfordringer i 2016

Den økonomiske ubalance på aktivitetsområdet er, som nævnt, tæt koblet til budgetforudsætningerne/børnetallet og de beregnede takster. Ubalancen i 2016 er meget børnetalsafhængigt, hvorfor forventningerne til 2016 ændres, hvis kommunen passer flere eller færre børn end forventet. Der er i budgettet, afsat midler til den løbende børnetalsregulering, baseret på erfaringer fra udviklingen i løbet af 2015.

Skoleområdet

På skoleområdet forventes en samlet ubalance økonomisk på -8,2 mio. kr. i 2016. Ubalancen består overordnet af tre elementer: manglende finansiering af udgifter til vikarer i folkeskolen -11,0 mio. kr., udgiftsniveau beregnet i budgetmodeller -7,1 mio. kr. samt afsatte midler til skoleområdet i forbindelse med budgetforliget for budget 2016 +10,0 mio. kr.

Nedenfor gennemgås beregninger fra budgetmodellen. Den økonomiske ubalance skyldes primært de aktivitets- og efterspørgselsgenererede udgifter.

På skoleområdet dækker de **faste udgifter** over udgifter til kommunens bidrag til staten vedrørende frie grundskoler

og efterskoler. Derudover dækker budgettet udgifter til arbejdsskadeforsikring, sundhedsordning og it-udgifter. Der forventes en samlet økonomisk ubalance på de faste udgifter på -0,6 mio.kr i 2016. Dette skyldes stigning i antallet af elever i de frie grundskoler, hvilket betyder at kommunens skal betale et større bidrag til staten. Derudover er der i 2015 registeret øgede udgifter til den kommunale sundhedsordning, grundet et øget aktivitetsniveau. Derover er der faldende udgifter vedrørende fællesudgifter til landsdækkende specialundervisningstilbud (lovbestemte abonnementsordninger).

De **aktivitets- og efterspørgselsgenererede** udgifter relaterer sig til almen undervisning for 0.-10. kl., skolefritidsordning (SFO), særlige undervisningstilbud, specialpædagogisk bistand og drift af folkeskolen. Derudover dækkes udgifter i forbindelse med frit skolevalg og anbragte børns skolegang i almene grundskoler. Budgettet til skolerne er aktivitetsbestemt og tildeles via forskellige budgetmodeller.

Der er en forventet økonomisk ubalance på -7,0 mio. kr. vedrørende de aktivitets- og efterspørgselsgenererede udgifter på skoleområdet. Det forventede høje udgiftsniveau skyldes overvejende øgede udgifter til specialundervisningsområdet. Skønt der er et fald i antallet af elever, som visiteres til specialundervisning, stiger udgifterne. Stigningen skyldes bl.a. at gennemsnitsudgiften pr. elev er stigende. Derudover er der stigende udgifter til almenundervisning af anbragte børn i andre kommuner.

Der er et generelt fald i antallet af elever i folkeskolen. Det betyder, at antallet af klasser falder, hvilket medfører at udgifterne til undervisning falder. Der ses også et fald i antallet af børn i SFO, men hvor det i almenundervisningen betyder faldende udgifter, så betyder det for SFO, at forældreindtægter falder. Det medfører stigende udgift til SFO, da den høje forældrebetalingsandel i SFO også dækker faste udgifter, som ikke reguleres ved ændring i børnetallet. Samlet set forventes de faldende undervisningsudgifter at kunne dække udgiftsstigningen vedrørende SFO.

De **faste tildelinger** dækker over udgifter til diverse centrale puljer, projekter, 10. klasse i ungdomsskolerne, feriekoloni og kompetenceudvikling. Der er et forventet lavere udgiftsniveau på 0,5 mio.kr.til de faste tildelinger. Dette skyldes en korrektion af midler til kompetenceudvikling og et forventet fald i udgifter i fm. med forflytninger m.m. Dog forventes der øgede udgifter til 10. klasse i ungdomsskolerne, da der oprettes to EUD-klasser.

Ungdomsskoleområdet

På ungdomsskoleområdet forventes økonomisk balance i 2016.

De **faste udgifter** dækker udgifter til arbejdsskadeforsikring og øvrige forsikringer inden for området. Her forventes ingen afvigelser.

De **faste tildelinger**, dækker over udgifter til ungdomsskolernes drift generelt, hvoraf knap 40 pct. tildeles klubområdet, knap 60 pct. tildeles ungdomsskoleaktiviteter herunder heltidsundervisning (10. kl.) og fritidsundervisning. Der er endvidere afsat et mindre beløb centralt til forskellige fælles projekter, aktiviteter og lignende.

På området er der i forbindelse med effektanalyserne til Budget 2017 fundet reduktioner for 1,5 mio. kr. årligt. fra 2017 og frem.

Musikskoleområdet

Musikskolen forventer økonomisk balance i 2016. Midlerne til musikskolen består udelukkende af **faste tildelinger**, der dækker over udgifter til Musikskolens drift generelt. Odense Kommunes tilskud til Musikskolen dækker knap 40 pct. af de samlede udgifter. Musikskolen får desuden tilskud fra Kulturstyrelsen og elevbetaling.

Sundheds- og Forebyggelsesområdet

Der forventes økonomisk balance på sundheds- og forebyggelsesområdet i 2016. Midlerne til området er **faste tildelinger**, og disse er i høj grad koblet til lovgivningsmæssige forpligtigelser på området. Der er i 2015 foretaget en række besparelser på området, herunder lukning af Ungekontakten samt øvrige afskedigelser.

Familie- og Velfærdsområdet

Forvaltningen har siden seneste status på området, 27. oktober berigtiget en forventet merindtægt på refusioner på 7,6 mio. kr. Dette betyder at den forventede økonomisk ubalance i 2016 reduceres fra -35 mio. kr. på -27,8 mio. kr.

Den økonomiske ubalance knytter sig til de aktivitets- og efterspørgselsgenererede udgifter og skyldes primært en stigning i udgifter til anbringelser, hvor der forventes en ubalance på -40,8 mio. kr.. Der er herudover fundet kompenserende besparelser vedrørende faste tildelinger 3,0 mio. kr. Herudover er området tilført de 10 mio. kr., der er afsat til området i forbindelse med budgetforliget for budget 2016. Den samlede ubalance er således -27,8 mio. kr.

De **faste udgifter**, dækker over udgifter til arbejdsskadeforsikring og der forventes ingen afvigelser.

På Familie- og Velfærdsområdet beror de **aktivitets- eller efterspørgselsgenererede** udgifter på forventningen

om et uændret aktivitetsniveau fra 2015 til 2016. Det betyder at, der er taget udgangspunkt i disponeringerne i konkrete sager samt en forventet til- og afgang som i 2015. De aktivitets- eller efterspørgselsgenererende udgifter består af følgende elementer:

- Sociale foranstaltninger (forebyggende indsatser samt anbringelser) til socialt udsatte børn og unge/handicapområdet samt udgifter til anbragte børns skolegang i andre kommuner eller internt på private opholdssteder. Dertil udgifter til børnehjælpebidrag samt handicapvenlig boligindretning.
- Myndighedssagsbehandling på både social- og handicapområdet samt decentral administrationer.
- Center for indsatser til børn og unge, som varetager en bred vifte af behandlinger for børn og unge med både dag- og døgnbehandlingstilbud.

Der forventes en økonomisk ubalance på -40,8 mio. kr. vedrørende de aktivitets- og efterspørgselsgenererede udgifter. Den økonomiske ubalance skyldes dels en stigning i antallet af sager samt mængden af dyre sager.

De **faste tildelinger**, dækker over udgifter til

- Center for Tandpleje i Odense Kommune, som består af fire områder. **Børne- og ungetandplejen** 0-18 år. **Tandreguleringscenter Fyn**, der er et samarbejde mellem Odense, Faaborg-Midtfyn, Nyborg, Kerteminde og Nordfyns Kommune, placeret i Odense Kommune. **Specialtandplejen** for børn og voksne med fysiske eller psykiske handicap samt **Omsorgstænderne** for borgere over 18 år, der pga. funktionsnedsættelse ikke kan benytte privatpraktiserende tandlæge.
- Børneterapien, som yder indsatser med ergo- og fysioterapi til børn og unge på både almen- og specialområdet.
- Specialrådgivningen for småbørn, som laver komplette undersøgelser/udredninger af spædbørn og småbørn med specielle behov. Ordningen er et samarbejde mellem flere fynske kommuner, som serviceres fra basen i Odense.
- Specialpædagogisk Rådgivning som yder rådgivning og vejledning til specialbørnehaver, specialskoler og øvrige specialpædagogiske skoletilbud.
- Sprogets Hus som varetager udredning, undervisning og behandling af tale-høre-sprog indsatser for børn, unge og voksne.
- Sekretariatet i Familie- og Velfærd samt lederlønninger til distriktslederne.

Som kompensation for den økonomiske ubalance på de aktivitets- eller efterspørgselsgenererede udgifter, er der indarbejdet reduktionskrav på 3 mio. kr. fordelt på områder med faste tildelinger.

SSP

Der forventes økonomisk balance i 2016. Midlerne til SSP består udelukkende af **faste tildelinger**, der deles mellem Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen.

Tværgående områder og administration

De tværgående områder består af **faste tildelinger**, bl.a. til forsikringer, udgifter i forbindelse med udvalgsmøder og -aktiviteter samt IT-licenser og løn til medarbejdere på Ørbækvej 100. De tværgående områder indeholder desuden overførsler mellem årene for alle områder.

På de centrale konti forventes en økonomisk ubalance på +2,2 mio. kr.

Udfordringerne består af et overført merforbrug fra Familie- og Velfærdsområdet fra 2015, finansiering af en medarbejder til effektanalysen *Sammenhængende borgerforløb* og restfinansieringen af Folkeskolereformen. Området indeholder desuden besparelser fra Sundheds- og Forebyggelsesområdet gennemført i 2015. Der er herudover omprioriteret ikke-disponerede uddannelsesmidler samt foretaget en besparelse på budgetværn i 2016. Området bidrager samlet set med +2,2 mio. kr.

Omsamling

Tabel 6 nedenfor viser en oversigt over de ændringer, der er foretaget siden den seneste økonomiske status, præsenteret for udvalget den 10. november.

Tabel 6 Opsamling på budgetmæssige udfordringer

1.000 kr.	Status 10. november 2015	Status 24. november 2015	Forskel
Familie- og Velfærdsområdet	-35.000	-27.846	7.154
Forventet merforbrug 2016	-45.000	-37.846	7.154

<i>Udsatte børn og unge, budgetforlig 2016</i>	10.000	10.000	-
Skoleområdet	-1.040	-8.162	-7.122
<i>Vikarer i folkeskole</i>	-11.040	-11.040	-
<i>Skoleområdet, budgetforlig 2016</i>	10.000	10.000	-
<i>Beregning budgetmodel</i>	-	-7.122	-7.122
Dagtilbudsområdet, budgetmodel	-	9.594	9.594
Tværgående områder	-6.525	2.200	8.725
<i>Finansiering af Folkeskolereformen (Liv med Læring)</i>	-2.487	-2.487	-
<i>Medarbejder til effektanalysen 'Sammenhængende borgerforløb'</i>	-500	-500	-
<i>Overført merforbrug fra 2015 Familie og Velfærd</i>	-12.900	-12.900	-
<i>Overført fra 2015, centrale konti</i>	3.056	3.056	-
<i>Sundhed og Forebyggelsesområdet udstationering af medarbejdere</i>	3.156	3.156	-
<i>Øvrige besparelser Sundhed og Forebyggelse</i>	3.150	3.150	-
<i>Ikke-disponerede strategiske uddannelsesmidler</i>	-	6.805	6.805
<i>Reducering af budgetværn 2016</i>	-	1.920	1.920
Finansieringsbehov	-42.565	-24.214	18.351

ØKONOMI

Der henvises til sagfremstillingen.

Punkt 6: Status boligsociale helhedsplaner 2014

03.02.00-G01-1-15

Status boligsociale helhedsplaner 2014

RESUME

Odense Kommune har gennem mange år haft et godt samarbejde med byens boligorganisationer. I regi af samarbejdet er der blandt andet udarbejdet boligsociale helhedsplaner.

Det er boligorganisationerne som ejer og administrerer helhedsplanerne. Helhedsplanerne er finansieret med 75% fra Landsbyggefonden og de resterende 25% er lokal medfinansiering, som deles mellem kommune og boligorganisation med 12,5% til hver part.

Ved udarbejdelsen af helhedsplanerne opstilles i samarbejde med Landsbyggefonden mål for alle aktiviteter i helhedsplanen. En gang årligt indsendes målopfyldelseskemaer til Landsbyggefonden. Boligorganisationen er således forpligtet over for Landsbyggefonden i forhold til opnåelse af de opstillede mål.

Af bilaget fremgår status for 2014 på Odenses seks igangværende helhedsplaner som er Dianavænget, Korsløkken, Rising, Skt. Klemensparken, Stærmossegårdsparken/Rødegårdsparken og Vollsmose. Status for de enkelte helhedsplaner er udarbejdet af de pågældende projektledere.

Statussen er holdt på et overordnet niveau, da det vil være meget omfangsrigt med en status på aktivitetsniveau for samtlige helhedsplaner.

Punkt 7: Initiativer i forbindelse med betjening og rådgivning af det politiske niveau

00.07.00-A00-1-15

Initiativer i forbindelse med betjening og rådgivning af det politiske niveau

RESUME

På baggrund af BDO og Kromann Reumert redegørelsen fra september 2015 og de afledte konsekvenser heraf, er det vurderet, at der er behov for en fokuseret opfølgning med en række aktiviteter, dels i forhold medarbejdergrupper i Børn- og Ungerådgivningen, dels i forhold til chefer og øvrige medarbejdere i Børn- og Ungeforvaltningen i forhold til de situationer, hvor der arbejdes med betjening af det politiske niveau.

I forhold til Børn- og Ungerådgivningen arbejdes med krisehåndtering og genopretning af sikker drift. En lang række initiativer er iværksat, andre er under planlægning. På mødet i Børn- og Ungeudvalget den 8/12 2015 vil forvaltningen orientere nærmere herom.

I forhold til chefer og medarbejdere i Børn- og Ungeforvaltningen, som arbejder med betjening af det politiske niveau, arbejdes inden for 2 hovedspor med det formål at sikre høj kvalitet i arbejdet:

- a. Kodeks for embedsmandens pligter
- b. Forløb om regler, retningslinier og god praksis i forbindelse med betjening af det politiske niveau

Kodeks

Der er såvel på landsplan som kommunalt en stor opmærksomhed omkring, hvorvidt den offentlige forvaltning fungerer som den skal. Debatten har især kredset om forholdet mellem den politiske ledelse og embedsmændene. Er embedsmændene fulgt med tiden? Kan de håndtere nye vilkår og krav? Og kan de samtidig fastholde de grundlæggende normer for embedsværkets rådgivning og bistand i det moderne, danske folkestyre? Formår det politiske og det administrative system at styrke hinanden gennem et balanceret sam- og modspil?

Bo Smith udvalget, som var nedsat af DJØF, har udarbejdet en række anbefalinger. Embedsmænd og ledere skal professionelt og loyalt rådgive og bistå kommunalbestyrelser og udvalg inden for lovgivningens rammer. De skal overholde en række forpligtigelser og normer, hvoraf nogle følger af grundlæggende retlige normer, andre af de uformelle spilleregler, der har udviklet sig for samspillet mellem politisk ledelse og embedsværk. I Bo Smith-udvalget er syv af disse forpligtigelser formuleret i et kodeks under overskrifterne:

1. Lovlighed
2. Sandhed
3. Faglighed
4. Partipolitisk neutralitet
5. Ansvar og ledelse
6. Udvikling og samarbejde
7. Åbenhed om fejl

Med afsæt i Bo Smith udvalgets anbefalinger og forpligtigelser er forvaltningen igang med at udarbejde et lokalt kodeks for samspillet og arbejdet med betjening af det politiske niveau. Det lokale kodeks skal danne udgangspunkt for forløb, hvor der i chefgrupper og i forskellige medarbejdergrupper på Ø100 drøftes hverdagscases, hvor regler, roller og normer kan komme i spil.

Mål for arbejdet med kodeks er:

- Embedsmandens rolle og kodeks for dette er formidlet og drøftet med det politiske niveau
- Chefer og medarbejdergrupper har arbejdet med roller og kodeks i egen praksis.
- Der følges op på, at embedsmændene kender og agerer efter det nye kodeks

Procesplan for forløbet er vedlagt som bilag.

Forløb om regler, retningslinier og god praksis i forbindelse med betjening af det politiske niveau

I det løbende arbejde omkring betjening af det politiske niveau er indsigt og viden omkring regler, retningslinier og god praksis vigtig.

Hvad siger styrelsesvedtægten, forretningsorden og kompetencefordelingsplanen?

Hvordan forberedes en sag fyldestgørende? Og hvilke dilemma kan der være i en sagsfremstilling?

Hvad er rollefordeling mellem udvalg, rådmand og forvaltning?

Hvorfor er overholdelse af tidsfrister så vigtig?

For medarbejdergrupper på Ø100 sættes der særlige forløb igang, hvor der orienteres om regler og procedurer og drøftes dilemmaer omkring arbejdet i forbindelse med den politiske betjening.

Retningslinier for sagsgange og tidsfrister er vedlagt som bilag.

Punkt 8: Orientering om status på implementeringen af Strategi for mere sundhed og mindre misbrug

00.15.00-A00-7-15

Orientering om status på implementeringen af Strategi for mere sundhed og mindre misbrug

RESUME

Årligt gør Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen status på implementeringen af Strategi for mere sundhed og mindre misbrug. Strategien er rammen om en ny tilgang til forebyggelsesopgaven samt til behandlingsopgaven for borgere med overforbrug eller misbrug af rusmidler. Der er udpeget konkrete indsatser, som understøtter målene. Denne sag giver status og understøttes af et statusbilag på handlinger og målopfølgelsen. Ældre- og Handicapudvalget har ligeledes den 24/11 2015 en beslutningsag om Strategi for mere sundhed og mindre misbrug og vil såfremt indstillingen følges fremadrettet indgå i den fælles afrapportering.

1. Forebyggelse

Der er igangsat en række aktiviteter, der har været med til en bedre forebyggelse af misbrug af rusmidler.

- Der er igangsat aktiviteter, der ved hjælp af rusmiddelpolitikker i kommunale tilbud skal sikre fokus på forebyggelse. De igangsatte handlinger har haft til formål at udskyde unges alkoholdebut. Alkoholdebutalderen er højere i dag end for to år siden. Alle forvaltningerne er godt i gang med rusmiddelpolitikkerne.
- Herudover arbejdes der med en række af forebyggende indsatser i forvaltningerne.

Forvaltningerne er godt på vej mod at nå målet. Fremover vil der fortsat være fokus på at udbrede gode og aktive rusmiddelpolitikker. Der fastholdes også fokus på at screene for problematikker, samt indgå relevante partnerskaber, der kan sikre god forebyggelse og behandling.

2. Kvalitet og effekt i tilbuddene mod misbrug

Der har været igangsat forskellige aktiviteter på behandlingsområdet i løbet af de sidste to år. Fokus har været at sikre god kommunikation til borgerne, de rette tilbud til målgruppen og effekt af indsatsen. Der har været en god borgerinddragelsesproces, der har peget på yderligere forbedringer. (Rapporten er vedlagt som bilag) Grundet reorganisering i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen med et større fokus på uddannelse og job, er flere af de igangsatte aktiviteter i gang med at blive revurderet.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen er ikke nået i mål med de meget ambitiøse målsætninger, og målet for 2015 er ikke nået. Der bliver derfor strammet op omkring indsatsen. Der vil i 2016 blive arbejdet målrettet med, at nye tilbud har beskæftigelsesfremmende sigte og fokus på effekt.

3. Inklusion og rehabilitering

Der har været fokus på at arbejde helhedsorienteret og med én plan for borgerne. Dette arbejdes der blandt andet videre med i forbindelse med "Sammenhængende Borgerforløb". Der er blevet arbejdet med forskellige tiltag, men vi er ikke i mål endnu. Fremadrettet vil der derfor stadig være fokus på koordination.

Punkt 9: Aktuelle sager

00.22.04-P35-1-15

Aktuelle sager

RESUME

- Afrapportering SFO nøgletal
- Orientering fra Kontaktudvalg
- Status på situationen i Familie og Velfærd